Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

2-йил чиқиши
28 НОЯБРЬ 1967 й.
СЕШАНБА
№277 (432)
БАҲОСИ 2 ТИЙИН.

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

Бугун меҳнаткашлар депутатлари шаҳар Советининг IV сессияси очилди. Сессия кун тартибида 1968 ва 1969-1970 йилларда шаҳар хўжалигини ривожлантириш планини, 1968 йил бюджет лойиҳасини ҳамда 1966 йилги бюджетнинг бажарилиши масалаларини кўриб чиқди.

Сессиянинг иши ҳақидаги ҳисобот газетанинг навбатдаги сонида босилади.

БЕШ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Коммунистик меҳнат зарбдори электр слесарь Михаил Слонимский Тошкент «Авторемдеталь» заводи электр цехининг пешқадам ишчисидир. Мунтазам равишда смена ва ойлик топшириқларини 130-140 процентгача адо этувчи бу илғор ишчи ҳозир 1968 йил ҳисобига меҳнат қилаётир.

Суратда М. Слонимский.

Комсомол аъзоси Лариса Камушнина тўқимачилик комбинати йигирув фабрикасининг пешқадамларидан биридир. Бу меҳнатсевар ишчи аёл барча топшириқларини ортиғи билан адо этиш билан бирга Тошкент тўқимачилик институтининг кечки бўлимида ўқиётир. Унинг яқин келажакдаги эзгу орзуси тўқимачилик саноати бўйича инженер бўлишдир.

Суратда: йигирувчи Л. Камушкина иш устида.

Илғор фрезерчи Масқут Рамазонов Октябрь революцияси номли тепловоз-вагон ремонти заводи 1-механика цехининг пешқадам ишчиси. Бу меҳнатсевар ишчи йигит ҳам аллақачон бу йилги топшириғини ортиғи билан адо этиб, келгуси йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

М. Нуриддинов, Р. Жуманиёзов ва Р. Альбенов фотолари.

ҲИНДИСТОНЛИК ДЎСТЛАР ҲУЗУРИДА 23 КУН

Ҳиндистонда ўтказилган ўзбек маданияти фестивали тамом бўлди. Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти Ҳиндистон-Совет маданий жамияти билан биргаликда ташкил қилган бу фестиваль Улуғ Октябрнинг 50 йиллигига бағишланган эди.

Ҳиндистонга бориб келган делегация раҳбари, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари Р. Сахибоев Тошкентга қайтганидан кейин Ўзбекистон телеграф агентлиги мухбирининг бир қанча саволларига жавоб берди.

ФЕСТИВАЛЬ ПРОГРАММАСИ НИМАЛАРДАН ИБОРАТ БЎЛДИ?

БИЗНИНГ группа Деҳлига 31 октябрда етиб борди. Расмий делегация билан бирга ўзбек санъатининг таниқли арбоблари ҳам борган эди. Ҳиндистон жамоатчилиги вакиллари билан ўтказилган биринчи учрашувлардаёқ бизнинг фестивалимизга катта аҳамият берилаётганлиги, у Совет давлатининг юбилейи шарафига Ҳиндистонда ўтказилмоқчи бўлган байрам тадбирларининг таркибий қисми деб ҳисобланаётганлиги маълум бўлиб қолди.

Ҳиндистон-Совет маданий жамиятидаги дўстларимиз Совет Иттифоқининг, жумладан, Ўзбекистоннинг турмушига ўз ватандошлари жуда қизиқаётганлигини гапириб беришди.

Бизга сизлар турли шаҳарларда яхши кутиб олинасиз, бу шаҳарлар сизларни муштоқ бўлиб кутишяпти, дейишди. Хуллас, программа тузилаётганда мамлакатнинг кўпгина районларига бориш кўзда тутилди. Кейин эса бу программа янада кенгайтирилди. Ҳиндистонда олдин мўлжалланганидек 15 кун эмас, балки 23 кун меҳмон бўлдик.

ЭНГ МАРОҚЛИ УЧРАШУВЛАР ТЎҒРИСИДА ГАПИРИБ БЕРСАНГИЗ

ДЕҲЛИДАН ташқари биз Калькутта ва Бомбей сингари катта шаҳарларда бўлдик, Жайпур, Жамма ва Аграни бориб кўрдик, Панжоб, Орисса, Ассам штатларидаги кўпгина шаҳарлар ва қишлоқларда бўлдик. Ҳамма жойда бизни яхши кутиб олишди.

Бизнинг группамиз Улуғ Октябрнинг 50 йиллиги шарафига бағишланган катта митингда қатнашди. Митингда Ҳиндистон бош министри Индира Ганди нутқ сўзлади.

Ассам штатидаги Гоахати шаҳрида ўтказилган учрашув унутилмас бўлди. Стадионда бизни 10 мингларча кишилар табриклаб кутиб олди. Улар Ўзбекистон меҳнаткашларининг ҳаётида Совет ҳокимияти йилларида жуда катта ўзгаришлар бўлганлиги, ленинча миллий сиёсатнинг тантанаси, совет халқларининг дўстлиги тўғрисида айтилган гапларни эътибор билан тингладилар.

Кўпгина учрашувларда Ҳиндистоннинг таниқли прогрессив арбоблари, штатларнинг министрлари сўзга чиқиб, тинчлик учун ва халқаро кескинликни юмшатиш учун курашда Совет Иттифоқи катта хизмат кўрсатаётганлигини, Октябрь революцияси Ҳиндистондаги миллий-озодлик ҳаракатига куч ва қудрат бағишлаганлиги тўғрисида гапириб бердилар. Совет Ўзбекистони шаънига кўпгина илиқ сўзлар айтилди.

Фестиваль қатнашчилари Панжобда тантанали кутиб олинди. Бу штат жамоатчилиги чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа Ўзбекистон жамияти билан кўп йиллардан бери биргаликда иш олиб бормоқда. Панжобликлар бизга, Ўзбекистон меҳнаткашлари билан дўстликни бундан буён ҳам авж олдира берамиз, деб айтдилар.

Ҳиндистонлик дўстларимиз билан фақат митинглар ва йиғилишлардагина учрашиб қолмай, айни вақтда ёзувчилар, артистлар, аҳоли турли табақаларининг вакиллари делегация аъзоларини меҳмон қилиб чақирдилар. Шу суҳбатларнинг ҳаммаси ҳамиша чинакам дўстона тусда ўтди. Совет-Ҳиндистон маданий алоқалари жамияти Ўзбекистон бўлимининг бошлиғи, Ўзбекистон халқ шоираси Зулфия шу кунларда сира тиним билмади, дейиш мумкин. Ҳиндистонда уни жуда яхши билишади, унга Жавоҳарлаъл Неру номидаги мукофот берилганлиги тўғрисида хабар фестиваль вақтида эълон қилингандан кейин шоиранинг обрўйи тағин ҳам ошиб кетди. Индира Ганди тинчлик учун курашувчи бир группа ҳинд арбобларига шу мукофотни топшираётганида биз ҳам ҳозир бўлдик. Делегациямизнинг яна бир аъзоси Туроб Тўланинг мароқли суҳбатдошлари кўп бўлди.

СССР халқ артисти Ҳалима Носирова, талантли ашулачиларимиз, раққосаларимиз ва созандаларимиз катта муваффақият қозондилар. Ҳиндистон газеталари Ўзбекистон санъати ходимларининг юксак маҳоратини якдиллик билан қайд қилиб ёздилар.

ФЕСТИВАЛНИНГ АСОСИЙ ЯКУНЛАРИ НИМАЛАРДАН ИБОРАТ?

БИРИНЧИ ва асосий якуни шуки, бу фестиваль ҳинд-совет дўстлигини ривожлантириш йўлида қўйилган янги қадам бўлди, Ҳиндистон билан Ўзбекистон ўртасидаги маданий алоқаларни янада мустаҳкамлашга ёрдам берди. Ҳиндистон президенти Зокир Ҳусайн фестиваль қатнашчилари шарафига қабул маросими ўтказиб, мана шу ҳақда гапириб ўтди.

Хурсандлик билан шуни айтиш керакки, Ўзбекистон маданияти фестивали ҳиндистонлик дўстларимиз мамлакатида Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 50 йиллиги кенг нишонланишига ёрдам берди.

Дўстлик кечаси

Бундан ўн йил муқаддам Маннон Уйғур номидаги 22-ўрта мактабда араб тилини ўқитиш бошланган эди. Дастлабки машғулотларни ўқитувчилардан Х. Хикматуллаев, Э. Ахмадхўжаев олиб боришди. Мактабда бу тилга қизиқиш орта борди.

Шундан кейин барча синфларда араб тили ўқитила бошланди. Ҳозир 14 араб тили ўқитувчиси раҳбарлигида 1100 ўқувчи бу тилни иштиёқ билан ўрганмоқда. Мактабни битирган ўқувчилардан 11 киши Тошкент Давлат университети шарқ факультетининг араб бўлимида ўқимоқда.

Мактабда араб халқлари билан дўстликка бағишланган кечада Асуан тўғонининг инженери Аҳмад Маҳмуд Маҳди ҳам қатнашган эди. У мактаб хотиралар дафтарига шундай сўзлар ёзиб қолдирипти:

— Мен бу ерда ажойиб таассурот олдим. Кечадаги барча сўзлар араб тилида талаффуз этилганлиги учун таржимонга ҳожат қолмади. Дўстлик мадҳини ўз она тилимда қувонч билан тингладим.

●●●

Декабрь об-ҳавоси

Декабрь қиш ойи ҳисобланса ҳам, бу йил айтарлик қор ёғмайди. Ҳақиқий қорли қиш ҳавоси ва совуқ кунлар ойнинг охирларида бошланади. Ўша кезларда Тошкент областида совуқ тушиб кечалари 7—12 даража, кундузлари 1—6 даража совуқ бўлади. Декабрнинг биринчи ярми охирларида ҳавонинг бирмунча пасайиши кутилмоқда. Шу кунларда кундузлари о, кечалари 3—8 даража атрофида совуқ бўлади.

7—11 ва 16—24 декабрь кунлари ҳарорат 12—17 даражагача кўтарилади. Ой давомида ҳаво ўзгариб туради. Биринчи, иккинчи ўн кунлик бошларида ва ой охирида қор-ёмғир ёғиб туради.

Ёғингарчилик бирмунча кўпайиб, областнинг баъзи бир жойларида 50—80 миллиметрга етади.

Г. ЯУШЕВА.
Об-ҳаво бюросининг бош инженер-синоптиги.

ИССИҚКЎЛ ҚИРҒОҒИДА САЛОМАТЛИК УЙИ

Пржевальск билан Рибачьени бир-бирига туташтирадиган автомобиль магистралини «Северянка» деб аташади. Мовий Иссиқкўл бўйлаб ўтадиган йўл олтин камар янглиғ ялтираб, буралиб-буралиб кўзга ташланади. Магистрал баъзан гўё йўқолиб қолгандай бўлади. Тиғиз мирзатераклар йўловчидан уни ўз қучоғида яширади.

Автострада ёқаларида кутилмаганда жуда кўплаб ранг-баранг паннолар, транспарантлар, кетма-кет тизилиб кетган кўрсаткич тахталари учрайди. Бу ерда улар жуда зарур. Кўрсаткич тахталарсиз пионер лагерини ҳам, дам олиш уйини ҳам, санаторийларни ҳам, палатка шаҳарчасини ҳам топиб бўлмайди. Дарахтзорлар уларнинг барини ўз қўйнига яшириб олган.

«Узоргтехстрой» трестининг меъморлари ва лойиҳачилари Иссиққўл қирғоғида Долинка посёлкасидан унча узоқ бўлмаган жойда Ўзбекистон қурувчилари учун пансионат барпо этишни кўпдан орзу қилиб юришарди.

Шу йилнинг 2 июли тонгида бу жойда бульдозерлар моторларининг шовқинлари янгради. Гўзал кўл қирғоғида тошкентлик қурувчилар иш бошладилар.

Ҳозир қурилишнинг биринчи навбати тугалланди. Ошхона ва иккита дам олиш корпуси меҳмонларга қучоқ очди. Уларнинг атрофида гулзорлар, ям-яшил дарахтлар ва манзарали буталар... Сув жажжи фонтанларда тинмай отилиб ётибди. Ана шуларни маҳлиё бўлиб томоша қилганингда бу жойлар яқиндагина қумлоқдан, оби ҳаётга ташна қақроқ даштдан иборат эканлигига ишонгинг келмайди.

Илгарилари ичимлик сувни бир неча километр масофадан ташиб келишга тўғри келарди. Пармаловчилар ва гидрологлар 108 метр чуқурликдан ичимлик сув манбаларини топишди. Эндиликда ана шу артезианлардан зилол сув тинмай отилиб турибди.

Қумлоқлар ўжарлик билан чекинди. Улар туфайли Рибачьедан юк олиб келган панеловоз ва тралерларни бульдозерларда юзлаб метрга судраб боришга тўғри келарди.

«Узтрансп е ц с т р о й» тресги ишчилари қумлоқ туфайли туғилган қийинчиликларни мардона енгдилар ва пансионат территориясини обод қилдилар, бетон ва асфальтдан чидамли йўллар қурдилар. Дам олиш уйининг барпо этилишида водопровод ва канализация тармоқларини ўтказган сантехникларнинг хизмати ҳам катта бўлди. Қурилишда маҳаллий материаллардан фақат бир тури қумгина ишлатилди.

Эндиликда қийинчиликлар орқада қолди.

Ошхона биноси кенг ва ёруғ бўлиб, замонавий услубда барпо этилгандир. Унинг шифтлари вассасимон қирқилган тахталардан ясалди. Бош ошпаз Василий Афанасьевич Василкиннинг фикрича, қурилиш техникасининг сўнгги ютуқлари асосида жиҳозланган бундай ошхонада ишлаш жуда қулай. Унда сабзавот, мева маҳсулотлари ва гўштни қайта ишлаш жараёнларини механизмлар бажаради.

Қурувчилар бу ерда фақат қурилиш-монтаж ишлари билангина шуғулланиб қолмадилар. Смена тугаши билан уларнинг ҳаммаси ҳашарга чиқишар, пансионат территориясини обод ва кўкаламзор қилишарди. Бу ерда жамоатчилик асосида тўрт минг туп мевали дарахт, икки минг тупдан ортиқ малина ва қора смородина буталари ўтқазилди. Ёш ниҳолларни кўкартириб олиш учун алоҳида ғамхўрлик талаб этиларди. Чунки, кўчат ўтқазиш учун қазилган чуқурларнинг ҳар бирига ярим куб метрдан ҳосилдор тупроқ солиш зарур эди. Бундай тупроқ эса кўл қирғоқларидан 26 километр масофадан олиб келинди.

Пансионат директори Алексей Аббосович Кербалаев ажойиб совға тайёрлади. У 200 тупдан ортиқ терак экиб, ана шу дарахтлардан «Ўзбекистон» сўзини ёзди. Бу сўзнинг ҳар битта «ҳарфи»нинг кенглиги ўн метр. Самолётда учиб ўтканингда «Ўзбекистон» пансионатига қарасангиз яшил дарахтлар ҳосил қилган таниш ва азиз номни бемалол ўқийсиз.

Июль охирида бу ерга дам олувчиларнинг дастлабки группаси келди. Тўртта моторли ва ўнта эшкакли қайиқ, балиқ овлаш асбоблари, сув остида сузувчилар учун буюмлар, волейбол ва футбол тўплари улар хизматига ҳозирлаб қўйилган эди. Пансионат очилган дастлабки кундан бошлаб унинг хизматидан дам олувчилар мамнун бўлишмоқда.

Гўзал Иссиққўл қирғоғида дам олиш уйи ана шундай ташкил қилинди ва иш бошлади.

Ю. НИКИТИН.

⊙

Суратда: Пансионатнинг дам олиш корпуси ва бир қаватли ошхона биноси.

И Чернов ва **А. Фомин** фотоси.

КАДРЛАР — ФАХРИМИЗ

Тўқимачилик институтига Оренбург ипакчилик комбинатидан хат келди.

— Комбинатимиз 25 ёшга тўлди, — дейилади хатда. — Шу шодиёна кунда биз тошкентлик инженерларнинг корхонамиз ишлаб чиқаришига қўшган муносиб ҳиссаларини алоҳида эслатиб ўтмоқчимиз. Тошкент тўқимачилик институтида таҳсил кўриб, эндиликда корхонамизнинг ҳақиқий аъзолари бўлган йигирув цехи бошлиғининг ўринбосари Р. Тоиров, бош экономист С. Мустафин, Р. Денисов ва бошқа инженерлар техника прогресси учун курашда етакчи мутахассислар сифатида катта фаолият кўрсатмоқдалар.

Институт коллективи Оренбургга жавоб хати билан бирга олимларнинг янги илмий ишларини ҳам юбордилар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» *саҳифаларида*

⊙ М. Горький туғилган куннинг 100 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик кўриш республика комиссиясининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди. Комиссия министрликлар, идоралар ва жамоат ташкилотларига буюк пролетар ёзувчисининг 100 йиллигини муносиб кутиб олишга тайёргарликни янада кучайтириш юзасидан тавсиялар тақдим этди.

⊙ **1967 йил 28 ноябрдан 30 декабргача бўлган давр ичида Совет Иттифоқида Тинч океанининг марказий координатлари шимолий кенгликнинг 32 градус 15 минут ва шарқий узунликнинг 173 градус 42 минут, шунингдек, марказий координатлари шимолий кенгликнинг 18 градус 25 минут ва ғарбий узунликнинг 178 градус 30 минут бўлган ва 40 денгиз миляси радиуси билан чекланган доираси акваторияси районларига учирувчи ракеталар учирилади.**

⊙ 1967 йил 25 ноябрда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-193» учирилди. Йўлдошга ўрнатилган аппаратлар нормал ишлаб турибди.

ТЎҚСОН ЁШЛИ МУЗЕЙ

Республика табиат музейи 90 ёшга кирди. Музейнинг ташкил топишида Туркистон ўлкасини биринчилар қатори ўрганган илғор рус олимлари — сайёҳлари А. П. Федченко, П. П. Семёнов-Тяньшанский, Н. А. Северцев, И. В. Зарудний ва бошқалар актив иштирок этганлар. Совет ҳокимияти йилларида музей илмий ва маданий жиҳатдан мустаҳкамланди ва ривожланди.

Музейнинг асосий вазифаси республиканинг табиати ва табиий бойликларини ўрганиш ва уни оммага пропаганда қилишдан иборат. Экспозициялар ўқувчилар ва студентларнинг назарий билимларини мустаҳкамлашда яқиндан ёрдам беради.

Музейнинг тарихий геология залида ерда ҳаётнинг пайдо бўлиши ва тараққиётига доир материаллар қўйилган. Умумий биология залида Дарвин ҳақида умумий маълумотлар, полиантология, одамнинг пайдо бўлиши ва селекция ҳамда генетикага доир масалалар кенг ўрин олган.

Шу залдаги одамнинг пайдо бўлишига доир оригинал макетлар Ўзбекистондаги Тешиктош, Зараутсой, Хўжакент ва бошқа жойларнинг материалларига асосланган.

Бошқа залларда Ўзбекистоннинг табиати, фойдали қазилмалари, қишлоқ хўжалиги г а оид бўлган материаллар билан танишиш мумкин.

Музейга келувчилар билан ходимлар илмий-атеистик темаларда суҳбатлар олиб борадилар. Музейнинг махсус кино залида мунтазам равишда илмий кинофильмлар кўрсатиб борилади.

Янгийўл районидаги Зангиота қишлоғида музейнинг илмий-атеистик филиали бўлиб, филиал посёлка аҳолиси ўртасида илмий-атеистик пропаганда ишларини ташкил этмоқда.

Умумий биология залида шу фан оламида юз бераётган янгиликлар, Мирзачўлни ўзлаштириш, республика табиатини муҳофаза қилиш ва зилзилага оид янги материаллар бор.

Ш. ҚОСИМОВА.

ТОЖИКИСТОН ШАҲАРЛАРИГА

Кенг истеъмол молларининг энг яхши намуналари Бутуниттифоқ доимий павильонининг Ўзбекистон филиалидаги товарлар фонди ҳозир ўн минг хилга етиб қолди. Улар Ватанимизда ва чет элларда ишлаб чиқарилган товарлардир.

Кеча павильондаги товарлар фондига яна икки юз хил янги намуналар қўшилди. Булар Польша, Румыния, ГДР, Англия, Франция ва Италиядан келтирилган маданий ва хўжалик, трикотаж, пойафзал ва кийим кечак намуналаридир.

— Ўрта Осиё саноат корхоналарининг вакиллари павильонимиздан кўп нарсаларни ўрганиб олишлари мумкин, — дейди унинг директори М. Р. Ражабова. Кенг истеъмол молларининг янги конструкцияларини ва моделларини ишлаб чиқаришга жорий этиш — асосий вазифамиз ҳисобланади.

Кеча қардош Тожикистон республикасининг Ленинобод ва Уратепа шаҳарларига йўл олган кўчма выставка ўзи билан 150 хил товар намуналарини бирга олиб кетди.

УЛКАН КЕМА

Красноярск немасозлари Сибирда энг катта ҳисобланган ёғоч ташувчи кемани сувга туширдилар. Унинг узунлиги 85 метр бўлиб, оғирлиги 300 тонна келади. Енисейда, Сибирь ва Узоқ Шарқнинг бошқа дарёларида илгари бундай кемалар йўқ эди. Ёғоч ташийдаги бу янги кема ёғоч ортилган икки темир йўл составини олиб юра олади.

Сергей РЯБОКОНЬ,
АПН мухбири.

●

ИНСТИТУТ БИНОСИ

Ўзбекистон Фанлар академияси Ўсимликлар биологияси илмий тадқиқот институти шаҳар атрофида жойлашган. Ҳозирги пайтда бу илм даргоҳида олиб борилаётган илмий ишларнинг кўлами ниҳоятда кенг. Олимлар қатор лабораторияларда кўпгина ғўза навларини яхшилаш устида ишламоқдалар.

Лекин бинонинг тажриба хоналари илмий ишлар учун торлик қиляпти.

Республика Фанлар академияси институтнинг янги биносини қуришга киришган эди. Буюртма бўйича Бутуниттифоқ илмий-тадқиқот институтлари биноларини лойиҳалаш давлат институти лойиҳа яратди.

Шу кунларда 4-трестнинг 21-бошқармаси институт эски биноси ёнида қурилиш ишларини олиб бормоқда. Асосий ва маъмурий корпуслар битиш арафасида.

●

Ҳа демай институтнинг 22 лабораториясида тадқиқот ишлари, яна кенгаяди. Улар янги асбоб-ускуналар билан жиҳозланади.

ҚИШГА ТАЙЁРМИЗ

Ҳаммом-кир ювиш комбинатимиз ишчи ва хизматчилари аҳоли юмушини енгиллатиш борасида кўп иш қилдилар. Йиллик топшириқни сентябрь ойининг бошларидаёқ адо этиб, йил охиригача қўшимча 250 тонна кир ювиб бериш мажбуриятини олган эдик. Буни ҳам тез кунда адо этамиз.

Қишга тайёргарлик кўра бориб, комбинат қарамоғидаги ҳаммомларнинг ҳаммаси капитал ремонтдан чиқарилди. 20-ва 14-ҳаммомларда қўшимча қозонлар ишга туширилди. 13-ҳаммомда эски қозон ўрнига янгиси ўрнатилди.

Комбинатнинг аҳолидан кир кийим-кечаклар қабул қилиш пунктлари ремонт қилиниб, қайта жиҳозланди. Дезинфекция камераси ҳар куни 500 комплекс кийим-кечакни мусаффо қилишга тайёр.

Кир ювиш цехларида бу йил учта янги машина ўрнатдик. Улар ҳар сменада аввалгига қўшимча равишда 1 тонна кир ювиш қувватига эга. Қиш шароитида кирни қуритиш учун барпо этилган цехимиз ҳар кеча-кундузда 2 тоннага яқин ювилган кийим-кечакни қуритиш имкониятини беради.

Қ. САТТОРОВ.

ТУНГИ СМЕНАДА

Ленинград ва Ленин кўчалари кесишган жойда яна бир катта иншоот қурилиши бошлаб юборилди. Бу жойдаги эски бинолар бузилиб, уларнинг заминидан минглаб кубометр тупроқ шаҳар четига чиқариб ташланди.

Ҳозир узунлиги 130, эни 40 метрли ҳавза пайдо бўлган. Унинг чуқурлиги ер сатҳидан беш метр пастда. Юзлаб ағдарма машиналарда бетон қоришма тўкилди. Бир метр қалинликдаги бетон пойдевор устига бетон супалар ишланмоқда. Супалар ўртасида темир-бетон устунлар қаддини тикламоқда.

Бу улкан иншоот Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриёти учун қурилмоқда.

Унинг бунёдкорлари — 10-қурилиш трести 56-қурилиш бошқармасининг азаматлари. Иш икки сменада давом этяпти.

Тун. прожектор нурлари ҳаммаёқни ёритиб турибди. Катта чуқурликнинг ўнг томонида ўндан ортиқ йигит иш билан банд. Ҳали қотиб улгурмаган бетон аралашмаси опалубкаларнинг чок-чокига кириб боряпти.

— Яна келди, Аҳмад, бунисини нариги бурчакка тўкдир,— деди С. Коваленко тепадан лапанглаб тушаётган машинага ишора қилиб.

Тунда бетон ётқизаётган йигитлар 56-қурилиш бошқармасининг К. Кандулис бошлиқ комплекс бригадаси аъзолари эди. Булар бригаданинг бир бўлаги. Е. С. Коваленко билан Н. Г. Кузнецовлар кетма-кет опалубка михлашиб, темир-бетон устунларни пайвандлаб турищибди. Бўш вақтларида болтани ташлаб, қўлга белкурак олишади. Чунки, қоришма тезда ўрнини топиши керак. Акс ҳолда қотиб қолади.

Комсомол аъзоси А. Атинбоқиев, М. Қўзиев, К. Одиловлар ишларини тугатиб, машина ёнига келишди. Қоришмага қўл урилди. Бу, шаҳримиз қурувчилари тунги меҳнатининг бир учқуни, холос.

5-автобазанинг 3-колоннаси шофёри Қўчқор Холматов яна йўлга отланди.

— Бу нечанчи келишингиз?

— Бешинчиси, яна бир бориб келишим керак. Эрталаб кутиб қолишмасин. Йўл олис. 5-бетон қоришмалар заводигача 20 километр юриш керак. Ҳар гал 2,4 кубометр қоришма келтиряпман.

Машиналар муддатида келиб турибди. Йигитлар пешонасидан тер аримайди.

А. ОБИДХЎЖАЕВ.

БИЧИҚЧИ

Бичув цехи. Дастгоҳларнинг шовқини тинмайди. Янги келтирилган чармларнинг иси димоққа урилади. Зуҳра опа ҳам шу ерда меҳнат қиляпти. У бир бўлак таг чармнинг четини станокка қўйди. Сўнг станокнинг пичоғини унга тўғрилаб рычагни босади. Уйда кийиладиган чувакка таг чарм бичилади. Бу усул тез бажариляпти.

— Ишимиз осонлашиб қолган,— дейди Зуҳра Тўлаганова. Дастлаб ишга келган пайтимда бундай станоклар йўқ эди, мана шу бичиш ишларининг ҳаммасини қўлда бажарардик.

З. Тўлаганова 9 йилдан бери 2-пойафзал фабрикасида бичиқчилик қиляпти. У цехнинг юлдузларидан бири бўлиб қолди. Чунки, сменада ўз станогида пландаги 144 жуфт ўрнига 170—175 жуфтдан таг чарм бичяпти. Биргина Зуҳра опанинг ўзи қўшимча 25 таг чарм бичяпти.

ИЗОТОПЛАР МЕДИЦИНАДА

ТИКУВ КОМБИНАТИ ИШЧИСИ ОЙНИСА ЖУМАЕВА ИЗОТОПЛАРНИНГ МЕДИЦИНАДА ҚАНДАЙ ҚЎЛЛАНИЛИШИ ҲАҚИДА СЎРАГАН ЭДИ. ҚУЙИДА БИЗ САВОЛГА ЖАВОБАН МУТАХАССИС СУҲБАТИНИ ЁРИТАМИЗ.

✦ ✦ ✦

Биз яшаб турган замонда фан ва техника медицинани турли касалликларга қарши курашнинг зўр воситалари билан қуроллантирди. Радиоактив изотоплар кашф этилиши муносабати билан инсон танасининг ички тузилишини кўз билан кўриб тургандек текшириб чиқиш, тирик организмдаги айрим органларнинг функционал ҳолатини ўрганиш, бутун организмга кераклича таъсир кўрсатиш мумкин бўлиб қолди. Шунга кўра бир қанча касалликларни даволаш учун кенг имкониятлар очилди.

Радиоактив изотоплар деб, ўз ҳолича парчаланиб, ўзидан тинмай алоҳида нурлар чиқариб турадиган химиявий элементларга айтилади. Радиоактив элементларнинг табиатда бирикмалар ҳолида учрайдиган хиллари ҳам, сунъий йўл билан олинадиган хиллари ҳам бор. Ҳозир 700 хилдан ортиқроқ радиоактив изотоп олинган.

Сунъий йўл билан олинаётган радиоактив изотоплар талайгина касалликларни даволашда катта фойда бермоқда. Даволашда изотоплардан фойдаланиш ўша изотоплардан чиқадиган нурларнинг касалга чалинган тўқималарга таъсир этиб, турли ўзгаришлар келтириб чиқаришига асосланган. Буни рак касаллигини даволаш мисолида кўрса бўлади. Соғлом тўқима хужайраларининг бирон сабабга кўра айниб, табиатан бошқача бўлиб қолиши натижасида рак ўсмаси пайдо бўлади, бу ўсмани ташкил қиладиган ҳужайралар тез ўсиб, кўпайиши ва организмни заҳарлаши билан соғлом тўқима ҳужайраларидан ажралиб туради. Рак ўсмасига радиоактив изотоп таъсир эттирилганида, изотоп нури ўсма тўқимасида бир қанча физик ва химиявий процессларни келтириб чиқаради, шунинг натижасида рак ҳужайралари емирилиб кетади. Рак ҳужайралари тез ўсувчан бўлганидан, изотоплар нурига улар соғлом тўқима ҳужайраларидан кўра кўпроқ сезгир бўлади. Бу ҳол беморни даволашда рак ҳужайраларининг ўзинигина емириб, соғлом тўқималарга ҳеч зарар етмаслик учун шароит туғдиради.

Ҳозир врачларнинг ихтиёрида организмнинг ҳар қандай қисмига жойлашган рак ўсмасига қарши даво қилишга имкон берадиган турли мослама ва ускуналар бор. Радиоактив изотоплар қўшиб тайёрланадиган ва тўғридан тўғри терига тақиб қўйиладиган махсус аппликациялар, тўқима орасига киритиб қўйиладиган радиоактив ниналар, ичига радиоактив модда жойланган катта-кичик ҳар хил установкалар, ионлаштирувчи нур пайдо қиладиган жуда мураккаб бетатронлар, циклотронлар ва линияли тезлатувчилар ана шулар жумласидандир. Буларнинг ёрдами билан баданнинг юзасида (терида) жойлашган ўсмаларга, ҳар хил ички органларда (ўпка, бачадон, қовуқ, қизилўнгач ва бошқаларда) авж олган касаллик процессларига ҳам таъсир қилса бўлади. Изотоплар фақат ракка эмас, балки бошқа касалликларга қарши курашда ҳам ишлатилади. Масалан, радиоактив фосфор баъзи қон касаллиги ва тери касалликларини даволашда ишлатилмоқда.

Радиоактив изотоплар касалликларни даволашдан ташқари медицина проблемаларига оид илмий текшириш ишларида ҳам кўп ишлатилади. Улар ёрдами билан организмда модда алмашинув процессларини, юрак ва бошқа органларнинг фаолиятини ҳар томонлама ўрганиш, турли дориларнинг организмда қандай тарқалишини ва ундан қандай чиқиб кетишини билиб олиш мумкин ва ҳоказо.

Радиоактив изотопларнинг ишлатилиши шу билангина чекланмайди. Улардан касалликларни аниқлашда (диагноз қўйишда) ҳам фойдаланилмоқда. Ҳозир радиоактив изотоплар ёрдами билан касалликларни барвақт аниқлаш методлари ишлаб чиқилган ва ишлаб чиқилмоқда. Хусусан Тошкентдаги Рентгенология, радиология ва онкология илмий-текшириш институтида қалқонсимон без касалликларини (буқоқ, тереотоксикоз, рак) жигар ва ўт йўллари касалликларини ва бошқаларни барвақт аниқлаш юзасидан кўп ишлар олиб борилмоқда. Ички органлар ракини аниқлашда сканнер деган махсус аппаратдан фойдаланиш анча яхши самара беради.

Шундай қилиб, илму-фан кашф этган радиоактив изотоплар ва техникамиз яратиб берган қудратли установка ҳамда аппаратлар инсонни касаллик азобларидан қутқариш учун янгидан-янги имкониятлар очиб бермоқда, унинг соғлиғини сақлаб қолишда катта ёрдам қилмоқда.

А. ШОМАҲМУДОВ,
медицина фанлари кандидати.

Коммунистик меҳнат зарбдори Алексей Максимович Ковалёв шаҳримиздаги «Подъёмник» заводи ремонт асбобсозлик цехининг пешқадам ветеран ишчиларидан биридир. У шу заводда 26 йилдан буён узлуксиз меҳнат қилиб келаётир. Коммунист А. Ковалёв кўпгина ёш ишчиларга ҳунар ўргатди. Ҳозир бу ветеран пешқадам ишчи 1968 йил ҳисобига меҳнат қилмоқда.

Суратда: А. Ковалёв иш устида.
М. Нуриддинов фотоси.

Беш йиллик илғорлари

АҲДИМДА БОРМАН...

(ЛАВҲА)

I

Шу куни Холмат тарвузи қўлтиғидан тушгандек, уйга ўйчан кириб келди. Ҳури опа ўғлининг қовоғи солиқлигини кўриб, «бўлмабди-да» деган фикрни хаёлидан ўтказдида, Холматдан воқеани сўриштирди.

— Бўлмади ойи. Бағим етмади, шунинг учун қабул қилишмади институтга, — деди Холмат ерга тикилиб.

— Хафа бўлма, ўғлим, шунақа ҳам бўлади ҳаётда, бу йил бўлмаса янаги йилга кирарсан. Танинг соғ бўлсин, ўксинма, ўргилай...

Ҳури опанинг бу гапидан сўнг Холматнинг бироз кўнгли ёришди. «Дарҳақиқат тўғри, ўрта мактабни тугаллаганларнинг ҳаммаси ҳам ўқишга киравермайдику, мен ҳам шуларнинг бириман-да, ойимнинг гаплари жуда тўғри хаёлидан ўтказди у. Шу куни у бирорта жойга кириб ишлаш режасини тузди.

Кечқурун оила аъзолари жамулжам бўлганда Холматларнинг ён қўшниси Аҳмад ака кириб келди.

— Келинг, келинг, камнамосиз,— қаршиларкан Пўлат ота Аҳмад акани дастурхонга таклиф қилди.

— Юрибмиз отахон,— деди Аҳмад ака Пўлат ота узатган чойдан хўпла+ркан. Узингиз бардаммисиз?..

— Раҳмат, болам. Ўғил-қизлар ҳаммаси вояга етгач, тинчиб қоларкансан киши. Лекин кенжатойимиз Холматнинг иши юришмай турибдида. Шунга хафа у.

Пўлат ота ўғлига маъноли бир қараб қўйди. Аҳмад аканинг кўзлари ҳам унга қадалди. Бундан бироз ўзини ноқулай сезган Холмат сўз бошлади:

Ишга кираман, шунга аҳд қилиб қўйдим,— деди.

— Ишга аҳд қилганинг жуда яхши,— гапга қўшилди Аҳмад ака.—Ишчи бўлиш ҳам шараф, ука. Мана, мен ишлаб кам бўлаётганим йўқ. Тўқ, фаровон яшаяпман. Эҳтимол бизнинг заводимизга ишга кирарсан. Ўйлаб кўр.

— Жуда яхши бўлади,—қўшнисининг гапини маъқуллади Холмат,— эртага мени ўзингиз билан бирга олиб кетинг, унда...

Заводдаги ишлар билан танишганингдан сўнг унга мафтун бўлиб қоласан. Ҳа, мени айтди дейсан ҳали.

Аҳмад аканинг бу таклифи Пўлат отага ҳам, Ҳури опага ҳам маъқул тушди.

Эртасига Аҳмад ака билан электротехника заводига бирга борган Холмат у ердаги ишлардан ҳаяжонланиб уйига қайтиб келди. Шу куни у ҳужжатларини олиб, завод кадрлар бўлимига бориб учрашди...

II

Заводнинг 1-цехига ишга келган Холмат иш процессларини кунт билан ўрганди. Аппаратларнинг нозик томонлари, майда деталларни йиғишнинг сирларини ўрганишга майли зўр эканлигини Холмат иш давомида кўрсатди. Кўп ўтмай унга 1 разрядли слесарь — йиғувчи малакаси берилди.

Биринчи маош олган куни Холматнинг эсидан сира чиқмайди.

Шу куни уларнинг уйида бамисоли тўй бўлди.

Дадасига, ойисига ва оиланинг бошқа аъзоларига у ҳар хил совғалар олиб, уйга келганида кун ғира-шира бўлиб қолган эди. Ҳури опа севинганидан ўғлини қаерга ўтқазишини билмасди.

— Катта йигит бўлиб, бизларга совға олибсан-да, барака топгин, вой онагинанг ўргилсин сендан.— дерди Ҳури опа. Ҳай дадаси, қаердасиз, тезроқ чиқсангизчи ахир, ўғлингизни кўринг— деб Пўлат акани чақирарди.

Уйдан чакмонини кийиб чиққан Пўлат отанинг ҳам юзларига табассум югурди. Ўғли ишчи бўлиб, пешона тери тўкиб қилган меҳнати самарасини кўриб, севинчдан кўзига ёш олдида, Холматни дуо қилди.

— Умринг узоқ бўлсин, болам. тупроқ олсанг олтин бўлсин, камтар бўл. Каттани ака, кичикни ука деб, уларни иззат қилсанг ҳеч кам бўлмайсан. Бизларга олиб келган совғаларинг учун раҳмат, ўғлим...

Холмат эса майин табассум ила меҳрибонларига қараб турарди...

III

Шундан бери 5 йил ўтди. Шу йиллар ичида Холмат Ғозиев ўсди, улғайди. Ҳалол меҳнати билан коллектив ҳурматини қозонди. Эндиликда у 3-разрядли слесарь-йиғувчи, ўз касбининг устаси. Дастлаб ишга келганида 60 ва 100 амперли аппаратлардан 40 — 50 донасини аранг тайёрлаган Холмат эндиликда ҳар сменада зиммадаги топшириғини ошириб адо этяпти.

У ўз ишидан, коллективдан мамнун эди. Бригаданинг ҳар бир аъзоси унга қўлидан келган ёрдамини аямас, маҳсулот ишлаб чиқаришда унинг сифатига қандай эътибор бериш лозимлиги, бракка йўл қўймасликнинг йўриқларини ўргатишарди.

Коммунистик меҳнат зарбдори Х. Ғозиев юбилей йилида ҳам самарали меҳнат қилди. У ўзига топширилган вазифаларни ошириб адо этиб, юбилейни катта тўёналар билан кутиб олди. Шундай бўлиши табиий! Чунки, у ўз аҳдининг устидан чиқяпти. Ишчи бўлишни орзу қилди—мақсадига эришди; шонли Коммунистик партия сафига киришни дилига тугиб қўйган эди—1965 йили уни партияга қабул қилишди; Улуғ Октябрнинг олтин тўйини ишлаб чиқаришда муҳим кўрсаткичлар билан кутиб олишга қарор қилган эди—бу орзу ҳам ушалди. Ана шунинг учун ҳам у «Аҳдимда борман...» деб айтаолади.

Айни кунларда у ўз олдига беш йиллик топшириқни муддатидан илгари адо этиш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига муносиб совғалар тайёрлашни мақсад қилиб қўйган. Шубҳа йўқки, Х. Ғозиев бу аҳдининг ҳам уддасидан чиқади.

С. ЁҚУБОВ.

● ● ●

ЧЎҚҚИДАГИ ОРОМГОҲ

Ўз табиатининг гўзаллиги, баланд тоғлари билан кишини мафтун этувчи оромгоҳ Чимён Тошкентдан 87 километр шарқда, Тянь-Шань тоғ тизмалари ён-бағрида жойлашган.

Чимёнга қалин қор ёғди. Ҳадемай чанғи ишқибозлари ўз чанғиларини олиб йўлга тушадилар.

Шаҳар аҳолисининг дам олиш кунларини яхши йўлга қўйиш мақсадида Ўзбекистон касаба союзлари Советининг қарорига биноан республика Давлат лойиҳа институти архитектор ва инженерлари Чимёнда чанғи спорти ва саёҳатчилар базасининг лойиҳасини тайёрлашмоқда. Бу ерда ишчи ва хизматчилар дам олиш кунларини мароқли ўтказишлари учун энг зарур бўлган қулайликлар яратилади.

Чотқол чўққисида доим муз. Қишин-ёзин қор билан қопланган тизмалари ғарбга давом этади.

Бу ерларда йил бўйи ўртача 1 метрга яқин қалинликда қор ёғади. Бу Тошкентга ёғадиган қордан 3 баравар кўпдир. Чимёнга йил давомида ўртача 48 кун қор ёғиб, у 103 кун сақланади.

Чимён водийси денгиз юзасидан 1300 дан то 2300 метргача баландликда жойлашган. Бу водийда чанғи спорти билан шуғулланиш мумкин. Чимён иттифоқимиздаги «Бакуриан» ёки Олмаотанинг «Чимбулоқ» чанғи спорти марказларидан қолишмайдиган жой.

Чимённинг табиий шароити иттифоқ аҳамиятидагина эмас, балки жаҳон аҳамиятидаги спорт мусобақаларини ўтказиш учун ҳам қулайдир.

Чанғида ўтказиладиган ўйинлардан ташқари, бу ерда муз устида коньки мусобақалари ҳам ўтказиш мумкин.

Туристлар базаси, чанғичиларнинг энг севимли даргоҳига айланажак. Чимёнда бир қоядан иккинчи қояга ўтиш учун 5 та осма йўл қурилади. Осма пўлат дорлар бўйлаб махсус хоначаларда чанғичилар қоя тепасига бемалол кўтариладилар.

Ёзда осма йўллардан Чимён манзарасини томоша қилиш мақсадида ҳам фойдаланиш мумкин. Бундай осма йўллар Осиёда биринчи марта Чимёнда қурилади. Трамплинларда чанғида учиш учун узунлиги 70 ва 40 метрли масофалар ажратилади. Баландлиги 700 метрли қояга 1200 метрлик, 600 метр баландликдаги қояга 200 метрлик осма йўллар қурилади.

«Чимбулоқ» яйлови 1000 метргача 85-90 метр пастликка тушиб боради. «Чимбулоқ» яйловининг жанубий чегарасида 1000 метрлик осма йўл ўтказилади.

Тоққа чиқувчиларнинг саёҳатлари икки катта қоя: баландлиги 3277 метр Катта Чимён ва 2100 метрли Кичик Чимён қоялари билан чегараланади. Водийнинг шарқ томонини Кичик Чимён ҳамда баландлиги 1650-1750 метрли Гуликон қоялари тўсиб туради.

Катта Чимён ноябрь ойининг бошларидан то май ойининг ўрталаригача альпинистларнинг «СССР альпинисти» ва чанғи спортининг турли разрядларини олиш учун норма топширишларига хизмат этади. Катта Чимёнда разряд учун қояга чиқишнинг машаққатларига қараб қабул қилинган бир неча маршрутлари бор. Ҳозирги 7 та маршрут ўз мураккаблигига қараб бир неча категорияларга бўлинган.

Ғарбий Тянь-Шань ёнбағрига туташган Чимённинг арчазорлари, мева боғлари, узумзорлари ёз фаслида кишига ҳузур бахш этади.

Чимёндаги тоғ чанғи спорти базаси 477 гектар майдонни ишғол этади. Бу майдон асосий бино, иншоотлар зонаси ҳамда тоғ чанғи спорти иншоотлари зоналарига бўлинади. Биринчи зона 17 гектар, иккинчи зона 400 гектар ерни эгаллайди. Бу зоналар жанубдан «12 булоқ» ва «Меловий» баландлиги билан чегараланган.

7 гектар ердаги 500 ўринли меҳмонхона ҳам саёҳатчиларга хизмат қилади. 200 ўринли спортчилар меҳмонхонасида 648 квадрат метр сатҳни эгаллаган спорт зали бўлади.

Бундан ташқари шаҳардан чиққан саёҳатчи ва чанғичиларнинг талабларини қондириш учун 1500-2000 жуфт чанғи тарқата оладиган прокат пункти қурилади.

Спортчилар, сайёҳлар учун ошхоналардан ташқари, бу ерда иккита 75 ўринли кафе, 4 та 25 ўринли буфет, битта 25 ўринли чойхона ва тоғ тепасида бир неча кафе қурилади.

Бу улкан лойиҳани тузиш ва амалга оширишда москвалик лойиҳачи, инженер ва мутахассис ўртоқлар ўз хизматларини аямаётирлар. Осма йўллар жиҳозлари Чехословакиядан келтирилмоқда.

Қишда мусаффо ҳаво, ёзда табиатнинг зийнатларидан баҳраманд этувчи бу сайлгоҳ қурилиш арафасида турибди.

Д. РАҲМОНОВ,
бинокор-инженер.

ВОЛГА ОРҚАЛИ ҚЎЙИЛГАН ҚАДАМ

● **Дарё тагидан 70 минг куб метр лой кавлаб олинди.**
● **Дюкернинг вазни—ўн олти минг тонна.**
● **Муддат икки баравар қисқарди.**

Икки қитъани кесиб ўтган Ўрта Осиё — Марказ газ қувури иккинчи навбатининг дастлабки икки юз метр пўлат трубалари 20 ноябрда Маркс шаҳри яқинида Волга дарёсининг остига ётқизилди.

Бу ишнинг бажарилиши қуйидагича бўлди. Дарёнинг сўл соҳилида трубаларни ётқизувчи еттита бақувват трактор 2 минг тонна оғирликдаги туташ пўлат трубаларни ердан кўтарди. Бу трубаларга пўлат симлардан тўқилган арқонлар-тросслар боғланди. Бу арқонлар дарёнинг ўнг соҳилига, ўша жойда ўрнатилган лебедкалар олдига тортиб борилди.

Охирги дақиқалар. Ҳамманинг асаби таранг. Трубаларни ётқизувчи тракторлар билан улардан бир ярим километр наридаги лебедкалар худди энг яхши соат механизмлари каби бир текисда ишлаши лозим.

Кечқурун соат 5 да трубанинг бир учи сувга туширилди. Лебедкалар трубани дарё бўйлаб торта бошлади. Соат 5-30 минут. Осмонда чарақлаган мушак трубаларни сувга туширишни тўхтатинглар, деб сигнал берди. Энди бу труба Волга дарёси остига ётқизилган эди.

Шу ишни бажариш учун 30 минут. Вақт кетган бўлса-да, аммо бу иш охирига етгунча ҳамма жонсарак бўлиб турди. Анатолий Антонов ўзининг тракторини дарё ёқасидан нарига олиб кетди. Моторни тўхтатди, манглайидаги терни артди.

— Ўзимни бир сменa тинмай ишлагандек ҳис қиляпман... осон гап эмас, бу узун пўлат трубани ётқизиш вақтида ҳар қандай кутилмаган ҳодиса рўй бериши мумкин.

Лебедкаларнинг машинистлари Резепов ва Лепилин ҳам ниҳоят «уҳ» дейишди. Ғоввослар сувдан чиқишди. Улар трубанинг сув остида бир текисда ётганини айтишди. Бинобарин, Волга орқали биринчи қадам қўйилди.

Аммо дарё ёқасида бунақа трубалардан яна еттитаси турибди. Уларни бир-бирига пайванд қилиб, дарё остидан Волганинг нариги қирғоғига тортиб бориш керак, энг қийин иш бошланаётир. Дюкернинг вазни ўн олти минг тонна, пайвандланган чокларга нақадар катта куч таъсир қилишини тасаввур қилиш мумкин. Дарё сувининг қалинлиги 20 метр. Шу сувнинг остидаги траншеяга дюкер аниқ ётқизилиши керак. Қилинадиган иш жуда кўп. Сув остида ишловчилар бу ишни етти кун ичида битказишга ваъда бермоқдалар. Кези келганда шуни айтиб ўтиш керакки, ўтган йил мана шу Маркс шаҳрининг олдида шундай трубани Волга сувининг остидан тортиб ўтказишга бир ой вақт сарф бўлган эди.

Энди Волгани штурм қилиш икки баравар тез бормоқда. Июнь ойида иккита земснаряд Маркс шаҳри олдида ишга туширилган эди. Дарё суви остидаги тошларни палахсалаб қазишга земснарядларнинг кучи етмаган жойларга ғоввослар сув остига тушиб, аммонал қўйиб бердилар.

Октябрнинг 50 йиллигига қадар дарё суви остидан етмиш минг куб метрдан кўпроқ ер қазиб олинди. Бунинг ярми палахса-палахса тошлардан иборат бўлди. Дарё остидаги чуқур каналга ўхшаш траншея мана шундай тайёрланди. Қурувчилар ғоввослардан Михаил Новиков, Иван Губернаторов, Геннадий Поляковга таҳсин этмоқдалар. Улар жонларини аямай, сув остида ишлаб ва унинг тошдан иборат тубини ёриб, газ қувурига йўл очиб бердилар.

Дюкерга йўл очиқ. Бугун дарё суви остига трубаларнинг иккинчи қатори ётқизилди.

Волгани штурм қилиш давом этмоқда.

А. СИРОВАТКИН,
ТАСС мухбири.

Маркс шаҳри (Саратов области), Ўрта Осиё — Марказ газ қувури қурилиши.

Совет ҳокимиятининг иккинчи ярим асрига Алексей Косенко бошлиқ комплекс коммунистик меҳнат бригадаси зафарли одим ташлади. Тошкент уйсозлик комбинати монтаж бошқармасида ишлаётган бу бригада смена топшириқларини доим ошиғи билан бажаряпти.

Олти йил давомида бригада Тошкент ва Оҳангаронда 5 минг квартира қуриб фойдаланишга топширди. Бригада бу йил пландан ташқари 80 квартира қурди. Бригада уйлари доим «яхши» ва аъло «баҳо» оляпти.

Юксак кўрсаткичлари учун бу коллективга «Октябрь 50 йиллиги» номи берилди.

Суратда: қурилиш участкаларидан бирида.
Р. Шамсиддинов ва Б. Муминов фотоси. (ЎЗТАГ).

● Фан оламида

БУЛУТ ҚАНДАЙ ТУЗИЛГАН?

Грузия олимлари ясаган установка булутнинг микроструктурасини, жумладан булут ичида сув томчилари ва муз кристаллари қандай пайдо бўлишини ўрганишга имконият беради.

Герметик камеранинг ичида кучли ток манбалари, компрессор ва музлатувчи асбоб ёрдамида атмосферада булут заррачалари ҳосил бўладиган шароит ҳаво намлиги, босими ва температураси, электр майдонининг кучланиши вужудга келтирилади. Камеранинг ичида атмосферадаги энг майда сув томчиларининг тўқнашувига ёрдам берадиган шамолга ўхшаш шамолни ҳам ҳосил қилиш мумкин. Юксак даражадаги аниқ автоматика ва ўлчов асбоблари лабораториядаги мутахассисларнинг шу жараённи бошқариб туришларига, тезкор кино ва фотокамералари эса шу жараёнларни плёнкага қайд қилиб боришга имкон беради.

Грузия Фанлар академияси Геофизика институтининг тадқиқотчилари булутлар ичида ёмғир томчилари ва дўллар ҳосил бўлишининг бир қанча қонуниятларини шу установка ёрдамида ҳозирдаёқ аниқлашга муваффақ бўлдилар. Бу эса уларнинг дўл ёғдирадиган булутларга таъсир ўтказишнинг самарали воситаларини қидириб топишларига имкон берди.

● Найрангбозлик сафари. ● Ойига 6–8 минг солдат қурбон бўлмоқд. ● Кўприкдан ўтиш ҳақи — 5 пенс.

Ер шаридан хабарлар

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

КАНЦЛЕРЛАР САЁҲАТИ

Германия Федератив Республикасининг собиқ канцлери Людвиг Эрхард шу йил 30 октябрда Исроил ҳукуматининг меҳмони сифатида Тель-Авивга боргани матбуотда эълон қилинган эди. Ғарбий Германия матбуоти, экс-канцлернинг визити «шахсий характерга» эга, деб таъкидлаган ва бу визитга ҳеч қандай сиёсий тус бермасликка даъват ҳам этган эди. Эрхарднинг ўзи ҳам Исроилга «христиан» сифатида Қуддусдаги «муқаддас» жойларни зиёрат қилиш учун келганман, деб баёнот берди.

Аслида-чи? Людвиг Эрхарднинг «зиёратномасига» аввало ГФР ҳукумати, қолаверса шахсан канцлер Курт Георг Кизингер ва ташқи ишлар министри Вилли Брандтлар муҳр босганлиги сир эмас. Буни экс-канцлер Тель-Авивда қандай тантана билан кутиб олинганидан ҳам билиш мумкин. Эрхард Исроилга қадам қўяр-қўймасиданоқ унга Вейцман номли институтнинг фахрий доктори деган диплом топширилди. У Исроил президенти Залман Шазар ва бош министр Леви Эшкол қабулида бўлди.

Маълумки Исроил казармаларига Ғарбий Германиядан жуда кўплаб қурол-яроғ етказиб берилган давр Эрхарднинг канцлерлик даврига тўғри келади. Кейинги 15 йил ичида ГФР гитлерчилар ўлдирган яҳудийларнинг «хунини» тўлаш ниқоби остида Исроилга 3.5 миллиард марка миқдорида ёрдам берди. Бундан кам деганда 1 миллиард маркага яқини қурол-яроққа сарфланди. Шу ўринда қонуний бир савол туғилади: Эрхард Исроил ҳукуматининг ГФРга нисбатан ҳозирги муносабати қандай эканлигини билиш ва Ғарбий Германия қурол-яроғлари учун Исроил ҳукуматининг миннатдорчилигини шахсан ҳис қилиш учун Тель-Авивга бориб келмаганмикин?

Шубҳа йўқки, собиқ канцлер Исроилга Ғарбий Германия милитаристларининг мададига таянган сионистлар араб давлатларига қарши агрессив урушда қўлга киритган вақтинчалик муваффақиятни чамалаб кўриш ва сионистлар билан бундан кейин қандай алоқалар боғлаш лозимлигини аниқлаш ниятида борган эди. Хўш, бу ҳолда ГФРнинг ҳозирги канцлери Курт Георг Кизингернинг Ҳиндистон, Бирма, Цейлон ва Покистонга саёҳатига қандай баҳо бермоқ керак?

Кизингер Осиёда 19 ноябрдан 28 ноябргача бўлади. Бу, Ғарбий Германия канцлерининг Бонн давлати вужудга келгандан буён Осиё мамлакатларига биринчи сафаридир.

Матбуот хабарларига қараганда, Кизингер Осиёдаги ана шу тўрт давлат бошлиқлари билан олиб бориладиган сиёсий музокаралар давомида Яқин Шарқдаги вазият ва Вьетнамдаги уруш масалаларини муҳокама қилиши керак.

Лекин Кизингернинг Осиё мамлакатларига саёҳатидан кўзланган мақсад тамоман бошқача. Маълумки, Бонн ҳукмрон доиралари иккинчи жаҳон уруши якунларини тафтиш қилиш сиёсатини юргизмоқдалар. Бу ерда эълон қилинган «Хальштейн доктринаси»га кўра, Ғарбий Германия бутун Германия номидан гапириши, бунинг учун эса учинчи дунё мамлакатлари Германия Демократик Республикаси билан яқинлашмаслиги ва дўстона дипломатик муносабатлар ўрнатмаслиги керак эмиш. Бонн реваншчилари мустақил тараққий этаётган ва бетараф давлатларни социалистик лагерь мамлакатларидан ажратиб олиш ва уларни ўзининг экспансионистик сиёсати жарига тортиш йўлида барча имкониятларни ишга солмоқдалар.

Германия Федератив Республикаси ҳукумати айниқса Ҳиндистонга алоҳида эътибор бераётир. Бонн милитаристлари Осиёдаги бошқа давлатларнинг Германия масаласи ва ГДРга муносабатида гўё Ҳиндистон ҳал қилувчи роль ўйнайди, деган аснода бу давлатни ўз томонига оғдиришга уринмоқдалар. Бу айниқса Ҳиндистон — Хитой ва Ҳиндистон — Покистон чегара можаролари пайтида янада яққол сезилиб қолди. ГФР ҳукмрон доираларининг мақсадига қарама-қарши ўлароқ Индира Ганди ҳукумати иккала герман давлати мавжудлигини тан олмоқда, ГДР билан ўзаро савдо-сотиқ қилмоқда. Бунга жавобан Бонн ҳукумати Ҳиндистонга молиявий ёрдам кўрсатмасликка қарор қилган ва ҳатто Руркелдаги пўлат эритиш комбинатининг учинчи навбатини қуриш масаласини номаълум муддатга кечиктирган эди.

Ғарбий Германия билан Покистон ўртасидаги муносабатлар ҳам анча совуб кетди. 1964 йили Цейлонда ГДРнинг бош консулхонаси очилгандан кейин ГФР бу мамлакатга ҳам ёрдам бермай қўйди.

Бу сиёсат Осиёдаги бетараф давлатларни Ғарбий Германиядан узоқлаштириб юбориши мумкинлигидан чўчиган Кизингер сафарга отланди. Чет мамлакатларга қилинадиган ҳукумат сафарлари фойдали эканлигини Бонндагилар яхши билишади. Бир вақтлар марҳум канцлер Конрад Аденауэр 14 йиллик канцлерлик даврида чет мамлакатларга 78 марта саёҳат қилган эди. Людвиг Эрхард ҳам ундан қолишмади. У ўзи канцлер бўлиб сайланган биринчи йилдаёқ чет мамлакатларга 13 марта саёҳат қилди. ГФР президенти Генрих Любке айтганидек, Федератив Республиканинг ҳозирги сиёсий, аҳволини назарда тутганда ҳукумат визитлари ҳар қачонгидан ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлиб қолган. Кизингер ҳам ўзидан олдинги канцлерлар сингари саёҳатга чиқаркан, учинчи дунё мамлакатларини Германия Демократик Республикаси мавжудлигини тан олмасликка кўндириш учун интилмоқда. Кизингернинг бу нияти амалга ошармикин?

Йўқ. Осиёдаги мустақил ва бетараф мамлакатлар миллий экономика ва маданиятни тараққий эттиришда Ғарбий Германия кўрсатаётган ёрдамдан эмас, балки кўпроқ социалистик давлатлардан етказиб берилаётган ёрдамдан наф кўрмоқдалар. Улар Германия Демократик Республикаси — жаҳондаги энг йирик 10 та саноат давлатидан биттаси етказиб бераётган саноат маҳсулотлари ва ГДР кўрсатаётган беғараз ёрдамга ўзларининг миннатдорчиликларини изҳор қилмоқдалар. Тараққий этаётган мустақил давлатлар тинчликсевар давлатлар сиёсатини қўллаб-қувватлаб келмоқдалар.

Б. ЮСУПОВ.

29 НОЯБРЬ — ЮГОСЛАВИЯНИНГ МИЛЛИЙ БАЙРАМИ — РЕСПУБЛИКА ТАШКИЛ ТОПГАН КУН

Александр Станч — Югославиянинг машҳур скрипкачиси. Унинг ижросидаги концертлар кўплаб шинавандаларни мафтун қилади.

Загребдаги янги бинолар. Бу шаҳар Югославиядаги иккинчи энг йирик шаҳардир. У мамлакатнинг йирик саноат ва маданий маркази ҳисобланади.

ТАНЮГ — ТАСС фотоси.

Югославия Социалистик Федератив Республикасининг университет ва институтларида бошқа мамлакатларнинг йигит-қизлари ҳам ўқимоқдалар.

Суратда: Белграддаги студентлар шаҳарчасида.

ТАНЮГ — ТАСС фотоси.

ТИНЧЛИК ВА ДЎСТЛИК МУКОФОТЛАРИ

ДЕҲЛИ. (АПН мухбири). Қурол-яроғини осиб олган икки жангчи бир-бирига қарши югуриб келмоқда. Бир дақиқа ўтар-ўтмас улар ханжар ялтиратиб бир-бирига ташланмаса эди, дея ўйлайсиз кўриб. Аммо аксинча, икки рақиб армиясининг жангчилари бир-бирига гулдасталар тақдим этишади.

11 яшар ҳинд талабаси Киран Сахни ишлаган ана шу расм Ҳиндистонда чиқадиган «Совьет ленд» совет журнали ташкил этган болалар расмлари конкурсида «Ҳар доим бўлсин тинчлик» деган ғоясига тўла жавоб беради.

«Совьет ленд» журнали таъсис этган Жавоҳарлал Неру номидаги мукофотни топширишга бағишланган тантаналар яқинда ўқувчининг асари қўйилган Деҳлидаги Мавланкар зали фойесида бўлиб ўтди. Бу мукофотлар билан ҳар йили ҳинд адабиёти ва санъати арбобларининг Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги тинчлик ва ўзаро ҳамфикрлик билан суғорилган асарларига берилади.

Лауреатларнинг номлари мамлакат Жавоҳарлар Неру туғилган кун нишонланадиган 14 ноябрда эълон қилинади.

Бу йил мукофотлар билан 23 ёзувчи, шоир ва журналист тақдирланди.

Лауреатлар орасида рус ва совет адабиёти асарларини ҳинд тилига таржима қилган муаллифлар бор. Уларнинг меҳнати туфайли ҳинд халқи биринчи бўлиб бенгал ва гужарат тилида Л. Толстойнинг «Уруш ва тинчлик» асарини ўқиш имкониятига эга бўлди. Маратхи тилида А. Пушкиннинг «Дубровский» ва М. Горькийнинг «Она» асарлари босилиб чиқди. Ҳиндистоннинг шимоли-шарқида жойлашган узоқ штат Ассам китобхонлари А. Толстойнинг ажойиб китоби «Аэлита» билан танишиш имкониятига эга бўлдилар.

Бу мукофотлар Совет Иттифоқи бўйлаб икки ҳафталик саёҳатдан иборатдир.

В. СИМОНОВ. (АПН).

АГРЕССОРЛАР ТАЛАФОТИ

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ УРУШ ҲАРАКАТЛАРИГА ОБЗОР

Жанубий Вьетнамнинг шолипоялари ва чангалзорларида қонли жанглар давом этмоқда. Ватанпарварлар қўшни Сайгондан 72 мил шимолроқдаги округ маркази Локнинни қуршаб турибдилар. Шаҳарга кетма-кет ҳужумлар қилинмоқда. Қальадаги босқинчиларга мадад кучлар келтириляпти. Атиги олти минг аҳолиси бўлган шаҳарда ҳозир 2500 америкалик солдат бор. Самолёт ва вертолётлар гарнизонга озиқ-овқат ҳамда қурол-аслаҳалар келтириб, ярадорларни олиб кетиб турибди. Локнинга олиб борадиган ҳамма йўллар ватанпарварлар томонидан кесиб қўйилган.

Озодлик Армиясининг қисмлари Америка қўшинларининг бошқа бир таянч пунктини — Шимолий ва Жанубий Вьетнамни ажратиб турган демилитаризация қилинган зона яқинидаги Контхиенни бир неча ойдан буён қамал қилиб турибди. Жанубий Вьетнамнинг Дананг, Чулай, Бьенхоа, Анхе ва бошқа шу каби жойларидаги Америка йирик ҳарбий базаларининг ҳаммаси қамал қилиб қўйилган. Ҳамма жойлардан фронт ўтади. Сайгоннинг ўзида ҳам партизанларнинг миналари портлаб турибди. Босқинчиларнинг аскарлари ва техникаси қатта талафотлар кўряпти.

Вашингтонлик расмий маъмурлар ўз қўшинларининг талафотларини камайтириб кўрсатиш учун турлича уринмоқдалар. Улар Вьетнамда америкаликларнинг 66 минг кишиси ўлдирилди, 86 минг кишиси ярадор қилинди, фақат 2839 самолёт ва вертолёт йўқотилди, деб кўрсатмоқчи бўладилар. Лекин бу маълумотлар Америка, Англия, Франция матбуотларининг хабарларига тўғри келмайди. Рейтер агентлигининг мухбири яқинда Жанубий Вьетнамнинг Шимолий вилоятларида бўлиб ўтган уч жангнинг ўзидагина америкаликларнинг 367 солдати ўлдирилди ва 1760 солдати ярадор қилинди деб хабар берди. Америкадаги Ассошиэйтед Пресс агентлигининг мухбири бу йил демилитаризация қилинган зона жанубидаги районда ўн минг америкалик денгиз пиёда аскари сафдан чиқарилди, деб хабар берди. Франс Пресс агентлиги Қўшма Штатларнинг ҳар ойда кўраётган талафоти фақат ўлдирилаётганларнинг ўзигина 6 — 8 минг солдат ва офицерни ташкил этади, деб тасдиқламоқда. Кейинги кунларда Вашингтон ва Нью-Йоркда чиқаётган газеталар Марказий ясси тоғда бўлган жангларда кўрилган оғир талафотлар ҳақида хабар бердилар.

Пентагонда кўпинча Американинг Жанубий Вьетнамдаги ҳарбий базалари шунчалик мустаҳкамки, партизанлар ҳеч қачон ўз ерларидан душманларини улоқтириб ташлай олмайдилар, деб гапирадилар. Бунга нима деб жавоб берса бўлади? Совет Иттифоқи ва бошқа қардош социалистик мамлакатлар, бутун прогрессив инсониятнинг қўллаб-қувватлашига таяниб ҳаққоний иш учун жанг қилаётган Вьетнам халқи душманга зарба беришни кучайтирмоқда. Босқинчилар эртами-кечми бегона ердан кетишга мажбур бўладилар.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар Вашингтоннинг босқинчилик эскалациясини кучайтириш йўлида қўйётган ҳар бир қадамига курашаётган Вьетнамга иқтисодий ва ҳарбий ёрдамни кучайтириш билан жавоб бермоқдалар. Американинг минглаб самолётлари Шимолий Вьетнам осмони устида Совет мамлакатида ишлаб чиқарилган ракета ва снарядлар билан яксон этилди. Демилитаризация қилинган зона оша икки ой давом этган артиллерия отишмалари вақтида Совет мамлакатида ишлаб чиқарилган замбараклар ўти билан Конихиен районидаги Америка денгиз пиёда қўшинларининг бир неча батальони сафдан чиқарилди. Вьетнам раҳбарлари Октябрь революциясининг 50 йиллиги муносабати билан юборган табрик телеграммаларида «берган ғоят катта ва бебаҳо ёрдамлари ҳамда қўллаб-қувватлаганликлари учун» совет халқига самимий ташаккур билдирдилар.

Агар бутун социалистик мамлакатларнинг Вьетнамга ёрдамини мослаштиришга тўсқинлик қилаётган Мао Цзэ-дун группасининг позицияси бўлмаганида эди, Вьетнам халқининг жанговар муваффақиятлари яна ҳам каттароқ бўлар эди, албатта. Бироқ ҳозирги шароитда ҳам Вьетнам енгилмайди ва тиз чўкмайди. Вьетнам халқи адолатли иш учун курашяпти ва у енгиб чиқади. Совет Иттифоқи эса қардош Вьетнам халқига ҳар тарафлама ёрдам беришга, уни қўллаб-қувватлашга қатъий аҳд қилган.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош Секретари Л. И. Брежнев яқинда айтганидек, Америка империалистлари ўзларининг шармандали, жиноятқорона авантюраларини тугатмас ва Вьетнамдан жўнаб қолмас эканлар, бу ёрдам давом этаверади.

А. ЛЕОНТЬЕВ,
подполковник, ҳарбий шарҳчи.
(АПН).

Иоганн озиқ-овқат ведомостларига қўйилган ғалати белгиларни синчиклаб ўргана бошлади, уларга тиркаб қўйилган блокфюрерларнинг тилхатларини таҳлил қиларди. «Қуён»нинг номери бу мураккаб бухгалтерия жумбоғини ечишда унга асосий омиллик вазифасини ўтади. Шундай қилиб, Иоганн тез орада тутган йўли тўғри эканлигига ишонч ҳосил қилди.

Томида қизил крестли оқ байроқ ҳилпираб турган махсус блокка юборилганлар рўйхати орасида у «Қуён»нинг номери бирнеча марта такрорланганини пайқаб қолди. Блокдан ҳеч ким тирик қайтмаган-ку, ахир. Бундай солиштириб қаралса «Қуён»нинг махсус блокда бўлган вақти блокфюрерларнинг қўшимча егулик тамаки ва шнапс олганлиги тўғрисида берган тилхатларидаги санага мос келарди.

Иоганн бирнеча тунни идорада ўтказгандан кейин ўлим камераларидан биргина «Қуён» омон қайтмаганини аниқлади. Рўйхатларда бирнеча марталаб махсус блокларга, штраф блокларига ва уларнинг бу ерда бўлиши ҳар гал блокфюрерларнинг тилхати билан тасдиқланадиган яна бир нечта «номер»лар бор эди.

Иоганн хоинларни шу тарзда аниқлаб чиқди. Картотека унга фақат номерларни номерлар билан алмаштириш учунгина керак бўлди. Иоганн номерларни ён дафтарига ёзиб олди.

Озиқ-овқат ведомостлари Иоганнга керак бўлмай қолди. Энди у маҳбусларнинг шахсий ишлари билан шуғуллана бошлади. Уларнинг баъзиларида гестапочи Филиппнинг белгилари бор эди. Иоганн мана шуларни текшириб кўриб, шахсий ишларига Филипп белги қўйган маҳбуслар ўлимга маҳкум этилганликларини фаҳмлади. Улар жисмоний жиҳатдан жуда ҳам мадорсизланиб қолганликларидан эмас, Филиппга қасдлашгандай қувватларини йўқотмаганликлари ва шу билан атрофдагиларга зарарли таъсир кўрсатаётганликлари учун ўлимга маҳкум этилган эдилар. Иоганн шундай маҳбусларнинг номерлари ва уларнинг номларини ҳам ёзиб олди. Шулар орасида 740014 номерли — очиқ ойдин ватан хоини бўлишни таклиф қилган, ўша маҳбус ҳам бор эди.

Уйқусиз тунларнинг таъсири руҳан сезилаётган бўлса ҳам, лекин Иоганн тинмай иш билан машғул эди. У излаш методикасини топди, аниқлаши лозим бўлган кишиларни аниқлаб олди. Ҳар қандай қийноқларга мардонавор бардош берган, Рейс елкасини қисиб бемаъни деб атаган, ўлимга мардларча тик боққан маҳбусларнинг номларини билиб олди. Иоганн шуларни ҳам шрифлаб ёзиб олди: қатл этилганлар олдидаги ўз бурчини бажармоқчи эди, улар кўрсатган жасоратни ватандошлари билишлари ва абадий хотираларида сақланиб қолишларини истарди.

Иоганн тонг отиши билан идорадан чиқиб, тўғри маҳбуслар ишлаётган қумлоққа борди ва ўзини қизиқтираётган маҳбусларни диққат билан соатлаб кузатиб турарди. Бу ахборот етказиб турадиган чақимчилар ўзларини унча койитишмаётганини, назоратчилар ҳам уларга индамаётганини пайқади. Шунингдек ўлимга маҳкум этишни мўлжаллаб қўйганларини эса аямай калтаклашар, бақириб-чақириб, дўқ уриб, ишлашга мажбур қилишарди. Шунга қарамай у бечоралар ҳолдан тойган шерикларига хўл қум тўлатилган оғир замбилғалтакни ўрнидан қўзғатишда, харсанг тошларни кўтаришда ҳам кўмаклашарди. Ана шу кузатишлар Иоганни идорадаги изланишларига мос келиб, хулосалари тўғри эканлигини тасдиқлади.

Орадан кўп вақт ўтмай Иоганн Дитрих кутган рўйхатни тузиб чиқди. У парашютчи-диверсантлар ролига жисмоний ҳам ақлий сифатлари унча мос келмайдиган хоинларни танлаб олди. Иоганн улар билан бирнеча бор суҳбатлашиб, бу қовоқ каллалар ҳатто оддий арифметик ҳисоб масаласини ечиш ёки учта икки хонали рақамни эслаб қолишга ҳам қодир эмасликларини аниқлади.

Аммо Вайсдан ҳеч ким шубҳа қилаолмасди. Рўйхатга киритишни лозим топган кишиларнинг шахсий ишлари уларни тўғри танлаганлигига асос бўла оларди. Мазкур шахсий ишларда эса бу юраксиз қўрқоқ ва қабиҳ кишиларнинг фашист террорларига сўзамоллик билан айтган гапларининг ипидан-игнасигача аниқ ва равшан қайд қилинган эди.

Худди маслаҳатлашиб олгандек, уларнинг ҳаммаси Совет ҳокимиятидан жабрланганликларини таъкидлашарди. Шундай экан Советлар мамлакатида чеккан азоблари учун улар ўч олишга тайёр эканликлари тўғрисидаги хулоса ўз-ўзидан келиб чиқарди. Эҳтимол, баъзи маҳбуслар ўз жонларини сақлаб қолиш учунгина ёлғон гапиргандир. Ҳар нима бўлганда ҳам бундай кўрсатмалар номзодларини танлашда Вайс сиёсий принципга амал қилганлигига ҳужжатий далил бўлиб хизмат қиларди ва бу таклиф Лансдорфга албатта манзур бўларди.

Бир неча кундан кейин, ҳавонинг авзои бузуқ бўлишига қарамай, Дитрих Вайсни ўрмонда сайр этишга таклиф қилди. Афтидан, у бу ердаги деворларнинг қулоғи бўлиши мумкинлигидан хавфсираб, гувоҳсиз холис гаплашишни истагани учун шундай қилган бўлса керак.

Улар ўрмон ичига кириб бироз юришгандан кейиноқ Дитрих ғазабланиб Клейндан шикоят қилабошлади. Зарур одамларни танлашда Клейн унга сидқидилдан ёрдам бераётганига унчалик ишонмас эмиш. Афтидан, гестапо ўзига маъқул маҳбуслардан ажралгиси келмасмиш.

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

(Давоми бор).

«ҚОНУН» ЛАШТИРИЛГАН ТАЛОНЧИЛИК

Оксфорд яқинида Иншэм деган шаҳар бор. Уни Темза дарёси иккига ажратиб қўйган. Шаҳарнинг икки қисмини округда ягона ҳисобланган кичкина кўприк бирлаштириб туради. Бу кўприк Эбингдонлар оиласига қарашлидир. Бундан икки юз йил илгари Георг III акти билан кўприк эгасига кўприкдан ўтиб юрувчилардан ҳақ олишга рухсат берилган эди. Кейинчалик велосипедли ва автомобиллар билан ўтувчилардан ҳам ҳақ олиш жорий этилди.

Шу кунгача ўз кучини сақлаб келаётган бу актга мувофиқ шаҳарнинг бир қисмида яшаб, иккинчи қисмида ишлаётган ҳамда ҳар куни кўприкдан икки марта фойдаланаётган маҳаллий аҳоли ҳар сафар ўтаётганида беш пенс пул тўламоқда. Ҳар куни ана шу аҳвол. Ҳар бир йўловчидан беш пенс, велосипедлидан икки пенс, бунинг устига арава ва автомобиллардан ҳақ олинади. Хуллас тома-тома кўл бўлар деб айтганларидек, Эбингдонларнинг йиллик даромади 12 минг стерлингни ташкил этади.

Иншэм халқининг графлик советига юборган кўп сонли аризалари ва кўплаб марта қилган мурожаатлари Англия ҳукуматининг бундан икки аср илгари қабул этилган қирол «қонуни» ни бекор қилиб, кўприкни национализация қилишга мажбур этолганича йўқ. Мана, учинчи аср бўляптики, иншэмликлар чўнтагидаги пуллар Эбингдонлар оиласининг сейфларига оқиб турибди.

О. БЕРЕСНЕВА.
(АПН).

«Халқлар дўстлиги» проспектида янги «Мелосаҳна» асарлари ижрочилари, бастакорлар, ёзувчилар пластиналари харидорларга маъқул бўляпти. Шунингдек, магазинда ўқув қўлланмалари, бадиий адабиёт бўйича фонохрестоматия, чет тилини ўрганувчилар учун материаллар, классик эстрада музикаларини ҳам харид қилиш мумкин.

Суратда: чолғу асбоблари сотиш бўлими.

Р. Шамсутдинов фотоси. (ЎзТАГ).

• *Газетхон илҳомлари*

ЎНЛИКЛАР

Қалбидан севар эди бир моҳирўй санамни,
Ёди билан яшашни бахтим деб билар эди.
Унинг васли йўлида чеккан дарду аламни,
Дилнавоз дилбаримнинг саховати деярди.
Жазманлар мақтовига учди-да енгилтак қиз,
Чинакам жазманидан юз ўгирди, эҳ аттанг!
Бунга кўп йиллар бўлди, йигит ўртанар ҳануз,
Унинг қалбида севги ва нафрат қилади жанг.
Севгининг кучига-ку, дош беролганмас одам.
Аммо нафрат кучи ҳам бўлмас экан, ундан кам.

* * *

Бошга мушкул иш тушганда она демаган ким бор,
Она дейди ҳар бир одам— болами у ёки чол.
Қайғу чексанг, она ёдга тушар такрору минг бор
Шундай чоғлар оналарга айтажакмиз арзи ҳол.
Чунки она ҳар бир ишда бўлган бизга бошу-қош,
Не жафони даф этган бизни қилгунча одам.
Бемор бўлсак Она— табиб, қайғумизга қайғудош,
Севинсак-чи, севинчига торлик қилар кенг олам.
Бошга мушкул иш тушганда она деймиз-ку, бироқ,
Севинч чоғи оналарнинг номин ёдласак кўпроқ.

Холдоржон ҚУРОНБОЕВ.
Уш.

Спорт

Спортчилар ҳақида ҳикоялар

«ДИАМИДОВ ЧАРХПАЛАГИ»

— Қойил Серёжа, қойил Серёжа!.. Москва спорт саройини тўлдириб ўтирган кўп минг сонли ишқибозлар ўринларидан туриб, тошкентлик спортчини улкан ғалаба билан муборакбод қила бошладилар. Хўш, қандай ютуқ эвазига бу олқишлар?..

...Гимнастика бўйича XXXIII мамлакат чемпионати бошланишига икки ҳафта қолганда Серёжа машғулот пайтида белини шикастлантириб қўйди. Шундан кейин унинг ғолиблик учун курашда қатнашиши гумон бўлиб қолди. Айниқса, врачлар унинг даволаниши зарурлигини қатъий талаб қила бошладилар. Бироқ, Серёжа бу «жанг»дан умидини узмади. Қизиғи шундаки, чемпионат тамом бўлгандан кейингина С. Диамидов ана шундай оғир аҳволда қатнашиб, ўзининг энг кучли рақибларини ҳам «доғда» қолдириб кетганлиги аниқланди.

Мана, биринчилик ва мутлоқ чемпионлик учун асосий даъвогарлар ўртасида қизғин кураш бормоқда. Мажбурий программадан кейин Серёжа пешқадамлик қила бошлади, сўнг Михаил Воронин олдинга ўтиб олади. Энди навбат таянчли сакрашга! Бу синов олтин медаль тақдирини ҳал этиб бериши керак. С. Диамидовми ёки М. Воронинми?

Ҳар икки машҳур гимнастикачи уч юз олтмиш градус айланалик сакрашни бажаришлари керак. Машқни бажариш учун Серёжа ҳозирлик кўра бошлайди... Биринчи уриниш — муваффақиятсиз. У иккинчи таянчли сакрашни шундай маҳорат билан бажарадики, 360 градус айланаликдан сўнг нуқтага аниқ тушди. Унинг натижаси 9,6 балл.

Шундай қилиб, 1965 йилда тошкентлик спортчи Сергей Диамидов ғолиблик шоҳсупасига кўтарилиб, Совет Иттифоқининг мутлоқ чемпиони деган фахрли номни қўлга киритади.

С. Диамидов 1966 йилда гимнастиканинг яна бир чўққисини забт этди. Дортмундда ўтказилган биринчилик мусобақасида у жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритиб, ўзбек спорти шуҳратига шуҳрат қўшди.

Тошкентлик спортчи бу мусобақада олтин медални ўзининг «қирол» снаряди — брусьядаги ажойиб маҳорати туфайли қўлга киритган эди. Ҳақиқатда ҳам бу снарядда Сергейга тенг рақиб топилмади. Буни ишқибозлар «Диамидов чархпалаги» деб аташди. Ана шундан кейин спорт гимнастикаси бўйича халқаро федерация ўзининг навбатдаги конгрессида С. Диамидовнинг брусдаги 360 градус айланалик сакраши—маҳорат элементини гимнастика кодексига «Сергей Диамидов» номи билан киритишга қарор қилди.

Дортмунд куч синашларини Сергей шундай эслайди:

— Айниқса, кейинги йилларда олтин медаль учун кураш асосан СССР ва Япония терма командалари ўртасида бораётган бўлса, аёллар ўртасидаги рақобат СССР ва Чехословакия командалари ўртасида давом этаётган эди. Дортмунд курашида 39 мамлакатдан 350 спортчи иштирок этди. Мусобақанинг биринчи куни совет спортчиларининг асосий рақиби япон гимнастикачилари билан тўқнаш келдилар. Токиода икки марта майдон эгаларига ютқазиб қўйганимиз сабабли, учинчи беллашув қандай бўларкин, деган муаммо олдимизда кўндаланг бўлиб турарди.

Мусобақага бир неча кун қолганда XVIII олимпиада ғолиби Юнио Эндо польшалик журналист қиз Я. Янковскаяга берган интервьюсида шундай деган эди:

— Дортмундда мен учун асосий рақиб топилмаса керак. Чунки, жаҳоннинг энг кучли гимнастикачилари Япония терма командаси составини ташкил этади.

Ўша пайтда Эндонинг камтарликдан узоқ бўлган бундай баёноти жаҳоннинг барча гимнастикачиларини таажжубга солган эди. Шундан кейин барча унинг гиламга чиқишини сабрсизлик билан кута бошлади. Натижада шу нарса аниқландики, Эндо яхши спорт формасида бўлмай, ўз баёноти билан рақибларининг асабига тегиш ва уларни руҳан ўйлантириб қўймоқчи бўлган экан. Аслида бундай бўлиб чиқмади. У чемпионатнинг биронта ҳам олтин медалини қўлга киритолмади, оқибатда жаҳоннинг мутлоқ чемпиони унвонини қўлдан бой бериб қўйди, бу фахрли номни совет гимнастикачиси Михаил Воронин олишга сазовор бўлди.

С. Диамидов бу «жанг»га устози, СССРда хизмат кўрсатган тренер Р. Г. Саркисов раҳбарлигида тайёргарлик кўриб келган эди. У ўзининг «чархпалак» элементини кўп минг сонли ишқибозлар кўз олдида маҳорат билан ижро этиб, 9.8 балл билан жаҳон чемпиони унвонига сазовор бўлди.

Шундан кейин жаҳоннинг энг кучли гимнастикачилари «Диамидов чархпалаги»ни бажариш учун қунт қилди. Жумладан, япониялик Мацуда бу элементни бажараман деб, брусдан йиқилиб тушди.

Бу элементни Сергей биринчи марта 1964 йили Ленинградда армия тренери С. А. Аликперовдан эшитган эди. Унинг айтишига қараганда, Минск шаҳрида таниқли гимнастикачи Милигулло бу элементни брусда бажаришга жуда кўп куч сарфлаган ва уни узоқ ўрганган, лекин бу «чархпалак»ни такомилига етказа олмаган.

С. Аликперов бу элементнинг қандай бажарилишини гиламга ўтиб кўрсатиб беради. Шу-шу бўлди-ю, Сергей устози Р. Саркисов раҳбарлигида «чархпалак» элементини бажариш учун астойдил киришади. Машқни бажараман деб, пешоналарини қашқа ҳам қилиб олди, бир неча бор оёғи ва белидан шикастланди. Бироқ, бу қийинчиликлар ҳаракатчан ва интилувчан спортчини мақсад йўлидан қайтара олмади. Мана, эндиликда у бу оғир машқ — «чархпалак»нинг ихтирочиси ва автори сифатида жаҳонга танилди.

Спорт йўли ана шундай машаққатли ва оғир. Уни фақат иродали ва ўз кучига ишонган спортчигина муваффақиятли босиб ўта олади. Сергей Диамидов ана шундай пўлат характерга эга бўлган ёшлардан.

Тошкентлик хизмат кўрсатган спорт мастери Сергей Диамидов ҳақидаги ҳикоямизни тугатар эканмиз, унга гимнастика снарядларида янги-янги ютуқларга эришишини истаймиз.

М. МУХСИМОВ,
Т. ЎРИНБОЕВ.

Суратда: С. Диамидов.

Н. Вольков фотоси.

БУРГУТ

Ов лавҳаси

Кун бўйи узган ўқларимнинг бари беҳудага кетди. Охирги ўқни милтиққа жойлаб истар-истамас қишлоқ томон жўнадим. Жаҳлим чиқиб, ўзимча алланималардан койинардим. Наҳотки, ўқ узишни эплайолмаган бўлсам! Йўқ, бу овга мунтазам чиқиб турмаганнинг касри... Бирдан йўл ёнбошидаги сой томондан сел бўлиб сайраётган каклик овози келди. Кайфим чоғ бўлиб, милтиқни елкамдан олдим-да, овоз келаётган жойни оҳиста айланиб ўтдим. Ана какликнинг ўзи!

Сой ёқасидаги эски тош устида кафтда тургандек турипти. Бир зум бу ажойиб қушни иштиёқ билан томоша қилдим. У сайраб бўлгач, атрофга сергаклик билан қулоқ солар, сўнг яна хотиржам бўлиб қўшиғини бошлар эди. Мен уни нишонга ола бошладим. Орамиз унчалик йироқ эмас. Ўқ уздим. Каклик аввал нима бўлганини билолмади чамаси, қанотларини ёзиб осмонга кўтарилмоқчи бўлди. Аммо қанотлар энди унга бўйсунмас эди.

Каклик ҳаётининг охирги дақиқаларида зўр бериб оёққа турмоқчи бўлар, лекин бунинг уддасидан чиқолмай, чап қанотини жаҳл билан силкиб йиғарди.

Мен шошмасдан ўлжам томон боравердим. Какликнинг кўзи менга тушгач, охирги кучини йиғиб сойнинг этаги томон гоҳ сакраб, гоҳ юмалаб қоча бошлади.

Мен хотиржам эдим. Шунинг учун шошмасдан папирос тутата бошладим. Шу пайт кўзим, сой ёқалаб ўқдек учиб келаётган бургутга тушди.

Мен шошиб қолдим. Милтиғимни тўғрилаб бургутни қўрқитмоқчи бўлдим. Бироқ йиртқич қуш ерга шўнғиб, сўнг бамайлихотир осмонга кўтарилди. Унинг ўткир чангалида менга насиб қилмаган ўлжам осилиб ётарди.

Тавба, бургутга ку, какликни отмасдан олдин нигоҳим тушгандек бўлувди. Эътибор бермапманда!

Мен алам билан осмонга тикилдим. Бургутнинг қораси энди жуда узоқлардан кўринмоқда эди...

Н. ҚУРБОНОВ.

Шаҳримиздаги олий спорт маҳорати мактаби сув спорти секциясининг спортчилари Анҳорда кузги машқларини бошлаб юбордилар.

Суратда: Анҳорда байдаркачилар машқ ўтказмоқдалар.

М. Нуриддинов фотоси.

Редактор С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

ТИНГЛАНГ ● ТОМОША ҚИЛИНГ.

РАДИО ТЎЛҚИНЛАРИДА

Радиода 28 ноябрда, сешанба

Биринчи

18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Спорт эшиттириши (ўзбекча).
18.40 Симфоник рақслар.
19.20 Қорақалпоқ куйлари.
20.00 «Ўзбекистон қурилишларида» радиожурнали (русча).
20.45 «Янги анъаналар» деган эшиттириш (ўзбекча).
21.00 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
22.15 Кинофильмлардан қўшиқлар.
22.40 «Ўзбек ҳикоялари антологияси». Ҳ. Назир. «ТАКСИ» (русча).
23.20 Янги Тошкент бунёдкорлари учун концерт.

Иккинчи

19.00 М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. ҲИКОЯЛАР (ўзбекча).
19.30 «Абадий барҳаётлар». Музикали-адабий композиция.
20.10 С. Юдаков. «Менинг Ватаним» кантатаси.
21.00 Шашмақомдан парчалар (тожикча).
21.30 Микис Теодаракис асарларидан концерт.

Радиода 29 ноябрда, чоршанба

Биринчи

8.25 Ўзбекистон радиоси эстрада оркестрининг концерти.
9.30 Музикали танаффус.
9.50 «Тошкент пахта тозалаш заводи янги мавсумда» (тожикча).
10.10 Б. Сметана. «Влтава» симфоник поэмаси.
10.30 Ўзбекистон композиторларининг қўшиқ ва романслари.
11.15 «ҚАРДОШЛИК ОИЛАСИДА» деган эшиттириш (ўзбекча).
11.25 Арман куйлари.
12.15 Спорт эшиттириши (русча).
12.30 Симфоник куйлар.
13.30 Совет эстрадаси артистларининг концерти.
17.00 «ЁШЛИК» радиостанциясининг программаси.
18.00 «ПРАВДА» газетасининг обзори (ўзбекча).
18.10 Д. Кабалевский. Виолончел ва оркестр учун концерт.
18.40 «ФУРҚАТ» кинофильми темаларидаги фантазия.
19.20 Қозоқ куйлари.
20.00 «Санъат—халққа». Магнит плёнкасига ёзиб олинган концерт.
20.45 «Новаторлар тажрибаси—барчага» деган суҳбат (ўзбекча).
21.00 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт.
21.50 Югославиянинг миллий байрами. «Курашларда туғилган қардошлик» деган суҳбат (ўзбекча).
22.15 Давр қўшиқлари.
22.40 ПОЭЗИЯ КЕЧАСИ (ўзбекча).
23.20 «ЛИРИК ЎЙЛАР» деган музикали-адабий радиокомпозиция.

Иккинчи

8.25 Классик куй шинавандалари учун концерт.
19.00 ҚАРДОШ ХАЛҚЛАР АДАБИЁТИ Арман ёзувчиларининг ҳикоялари (ўзбекча).
19.30 Белоруссия радиоси эстрада оркестрининг концерти.
20.10 «Ҳамзанинг революцион шеър ва қўшиқлари» деган музикали эшиттириш (русча).
21.00 Шукуҳий шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар (тожикча).
21.30 Корейс куйлари.

Учинчи

14.00 И. Гайдн. «Орфей ва Эвридика» операсининг монтажи.
16.00 Н. Лисенко. «Наталка-Полтавка» операсининг монтажи.

ЗАНГОРИ ЭКРАНДА КЎРИНГ!

Телевизорда 28 ноябрда, сешанба

Биринчи

Рус тилида:
18.00 Телевизион янгиликлар.
18.15 М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. «БОҒДА ЯШОВЧИЛАР». Бадиий фильм.

Ўзбек тилида:
19.55 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Жонажон днёр ёшлиги».
20.55 Телевизион янгиликлар.
21.10 «Катта ҳаёт саҳифалари». Ҳужжатли фильм.
21.40 Алишер Навоий туғилган куннинг 525 йиллиги олдидан. «АДАБИЙ МЕРОСИМИЗ ОЙНАИЖАҲОНДА». (4-эшиттириш).
22.20 «Ҳам қўшиқ, ҳам симфония».

Иккинчи

Рус тилида:
18.00 Эстетика. «Ҳаёт ва санъатда комизм».
18.30 Иккинчи курс студентлари учун. Назарий механика. «Бир нуқтада кесишувчи кучлар системаси».

МОСКВА КЎРСАТАДИ
19.45 Эшиттиришлар программаси.
19.50 Юқори синф ўқувчилари учун. «Улар бахтимиз учун курашганлар».
20.20 Интервидение. Белорус қўшиқлари.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.30 Марксизм-ленинизм асослари мактаби тингловчилари учун. «Социализм сиёсий иқтисодидан» эшиттириш.
22.00 Музикали маяк.
22.10 «ЎЛДИРГАНЛИГИ УЧУН ҚАСОС». Бадиий фильм.
23.30 Телевизион янгиликлар.
24.00 «Совға куйлар».
00.30 «Фактлар — аниқ далил». Халқаро программа.
01.20 Совет музикаси дурдоналари.
02.10 Москва эшиттиришларининг охири.

Учинчи

ОЛМАОТА КЎРСАТАДИ
«Радуга» ижодий бирлашмаси «Қишлоқ оқшоми» программаси
18.25 «Кўз ёши тўккан оқ қайинлар».

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
19.30 «Санъат манбаи». Илмий-омабоп фильм.
19.50 «ЁШЛИК» студияси кўрсатади. «Комсомолия сўзлайди».
20.15 «Сиз билан ёнма-ён». Телевизион бадиий фильм.
21.25 ДИЁР КУЙЛАРИ.

Телевизорда 29 ноябрда, чоршанба

Биринчи

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
Ўзбек тилида:
17.55 Эшиттиришлар программаси.
18.00 Рус тилида телевизион янгиликлар.
18.10 «Қизил галстук». телевизион журнали.
18.50 Югославия халқининг миллий байрами.
19.05 «Автомобилсозлик бошланади». Телефильм.
19.25 «ШАРҚ НАЗМИ ТАРОНАЛАРИ». Концерт.
20.05 Телевизион янгиликлар.
20.25 Эшиттиришлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ
20.30 Югославия Социалистик Федератив Республикаси ташкил топган кунга бағишланган эшиттириш.
21.00 Телевизион янгиликлар.
21.20 Музикали маяк.
21.30 «Ленин сафдошлари». И. Бабушкин.
22.00 Интервидение. «Молдавия пластинкалари».
22.30 Интервидение. Футбол. Европа кубоги учун. «ГУРНИК» (Забже) — «ДИНАМО» (Киев). Танаффус вақтида телевизион янгиликлар.
00.15 Б. Нушич. «Икки комедия». Телевизион спектакль премьераси.
01.05 Эфирда «Молодость»—«Горизонт».
01.55 Москва эшиттиришларининг охири.

Иккинчи

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
Рус тилида:
18.00 Ўқувчилар учун. «Рассом устахонасида».
18.30 Болалар учун мультфильм.
18.50 Жонажон Ватан бўйлаб. «Турист» телевизион журналининг сони.
19.30 Музикали календарь.

Ўзбек тилида:
20.10 Ёшлар ижоди.
20.30 Қардош республикалар лирик куйларидан концерт.
21.10 «ФАВҚУЛОДДА ТОПШИРИҚ». Бадиий фильм.

Учинчи

Рус тилида:
20.00 «Қизил заранг барги». Ҳужжатли фильм.
20.30 «МИЧМАН ПАНИН». Бадиий фильм.
21.55 Чехословакия эстрадаси концерти.

Табиий газдан фойдаланаётган абонентлар диққатига!

ГАЗ АСБОБЛАРИДАН ФОЙДАЛАНАЕТГАНИНГИЗДА ЖУДА ЭҲТИЕТ БЎЛИНГ.

Мўрига уланган газ колонкаси, газ билан сув иситувчи ва ёқиладиган печлардан фойдаланаётганда жуда ҳам эҳтиёт бўлиш керак.

Газ колонкаси ва сув иситувчини ёқиш олдидан папирос қоғози ёки ип билан мўрининг тортиш кучи текшириб кўрилади.

Газ колонкаси ва сув иситувчини ёқиш учун тайёрланганидан 1—3 минут кейин ҳаво тортилиши ёқилган гугурт чўпи билан текширилиб кўрилади. Ўтнинг тортилиши шу газ асбобларидан фойдаланиш мумкин ёки мумкин эмаслигини белгилайди.

Ёқиладиган печнинг ҳаво тортиши папирос қоғози ёки ип билан текширилиб кўрилади.

Мўри ва вентканалларда ҳаво тортилиши қониқарсиз бўлса, хоналарга одам ҳаёти учун хавфли бўлган заҳарли газнинг тарқалиб кетишига сабаб бўлади.

Газ колонкалари, сув иситувчилари ва ёқиладиган печлардан фойдаланиш мумкинлиги ҳақида рухсат бўлмагунча ундан фойдаланмай туринг.

ГАЗНИНГ ЧИҚИБ КЕТИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ!

Газ ҳидини сезиб қолсангиз тезлик билан газ жўмракларини беркитиб қўйинг, хонани шамоллатинг ва шошилинч равишда «Ташпромкоммунгаз» трестининг авария хизматига 5-26-20 ва 5-26-21 телефонлари орқали хабар қилинг.

ГАЗГА ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!

ШАҲАР ВОДОПРОВОД ВА КАНАЛИЗАЦИЯ ОБОНЕНТЛАРИ, ҚУРИЛИШ ТАШКИЛОТЛАРИ, КОРХОНА ВА МУАССАСАЛАР ДИҚҚАТИГА!

Водопровод қурилмалари ва тармоқларидан фойдаланганда Касаба Союз Марказий комитети президиуми ва коммунал хўжалик тасдиқлаган хавфсизлик техникаси қоидасига амал қилиш керак.

Қудуқлар қопқоғини очиш ва уларнинг ичига тушиш «Водоканал» тресті ишчиларидан бошқа ҳамма учун қатъиян тақиқланади, чунки қудуқлар ичида заҳарли газлар бўлиб, инсон ҳаёти учун хавфлидир.

ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ:

кафедра доцентлари: илмий коммунизм, дорилар формаси технологияси, фармацевтика ишлари иқтисоди ва ташкил этиш, фармацевтик химия (рус тилида).

Конкурс муддати эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар Тошкент шаҳар, 33, К. Маркс кўчаси, 103-уйга юборилади. Телефонлар Е-6-16-23, Е-6-21-52.

саноат ҳисоботи билан таниш бухгалтерлар, темир бетон буюмлари цехига технолог ва мастерлар, металл буюмлари цехи нормаловчилари

КЕРАК

Ёлғиз кишилар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Куйбишев шоссеси, 23/25. (5, 7, 12, 17, 26, 55 автобусларнинг «УЗБУМ» бекати).

БИРЛАШГАН НАШРИЁТ

Чуқур печат бўйича ретушёр, монтажчи, шлифовшчик, нусха кўчирувчи, травильшчик ва печатчи мутахассислигига ўқитиш учун (Москва ва Киев шаҳарларида) ўрта маълумотли

ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАРНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўқиш муддати 3 ойдан бир йилгача.

Ўқиш вақти ишлаб чиқариш стажига қўшилади.

Ўқувчилар ётоқхона билан таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

Кино театрларда

28 НОЯБРДА

Паролнинг ҳожати йўқ—«ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кечқурун).

Жин—«ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА» (кечқурун) «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 8 да).

Ўша тунги бўса—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кеч 6 ва 9-45 минутда).

29 НОЯБРДА

Паролнинг ҳожати йўқ — «ЧАЙКА», «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Жин — «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Бегона ҳужжат билан—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 2, кеч 6, 9-45 минутда).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—29/XI да Ёшликда берган кўнгил, 30/XI да Ўғил уйлантириш.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА—«Бeором юраклар» ёшлар коллективининг гастроллари. Айиқлар аттракциони. Ўргатувчи — Владимир Тин.

Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими 1-шаҳар клиник касалхонасининг бош врачи Тўхта Раҳимжоновга

отаси Раҳимжон МУҲАММАДЖОНОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ 4 бет

28 НОЯБРЬ, 1967 Й.

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» — Орган Ташкентского Горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар. Дзержинский кўчаси 15-уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Коммутатор—В3.02.49 дан В3.02.58 гача, редактор ўринбосарлари— В3.29.33: В3.29.09; масъул секретарлар—В3.27.22; партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, шаҳар хўжалиги бўлимлари—В3.29.42; саноат, қурилиш ва транспорт бўлими—В3.27.03; адабиёт санъат ва маданият бўлими—В3.29.55: хатлар ва оммавий ишлар, физкультура ва спорт бўлимлари—В3.29.70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари—В3.27.57; ахборот бўлими—В3.65.57; эълонлар бўлими — В3.81.42.

Р. 15070. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64579. Нашр. № 3069.